

Chovateľský cieľ a štandard plemene Slovenský hajčiarik

Chovateľským cieľom je zachovanie pôvodného psa zo salašov tzv. hajčiara – zavracača, či maďaríka – tak sa hovorilo stredne veľkým psikom, ktoré sa v minulosti vo veľkom využívali pri stádach oviec na Slovensku a Morave. Jeho činnosť u oviec spočívala v zaháňaní stáda, jeho zhlukovanie. Slovenský hajčiarik má v sebe špecifické vlastnosti, ktoré pastier potrebuje k svojej práci so stádom a ktoré nemajú všetky ovčiarske plemená psov.

Má v sebe :

pracovitosť – neúnavne pracuje a sleduje stádo,

účelovosť – svojim štekotom pri stáde je nenahraditeľný vo vyššom poraste,

znášateľnosť – je znášateľný so zvieratami a ľuďmi, a má potenciál aj pre iné športy – agility, obedience, hoops, dogdancing...

Je ideálnym rodinným psom.

odolnosť – preukazuje výraznú schopnosť prispôbiť sa akémukoľvek novému prostrediu. Je zvyknutý žiť bez problémov v extrémnom prostredí.

Salašnícke psy - Hajčiarik o.z. si za svoj chovateľský cieľ stanovuje záchranu tohto pôvodného ovčiarskeho psa pri zachovaní biologického zdravia každého jedinca, charakteristických vlastností a špecifických vlastností.

Chovom sa rozumie, cieľavedomá čistokrvná plemenitba (v zmysle predpisov SKJ a FCI), rešpektujúc predovšetkým zásady genetického zdravia jedinca a populácie.

Chov bude riadený.

V chove sa nesmú používať psy s prejavom agresivity na človeka, ako aj s vylučujúcimi chybami, ako sú poruchy charakteru, vrodená hluchota alebo slepota, zajačí pýsk, rázštep podnebia, výrazné chyby chrupu alebo anomálie čeľuste, epilepsia, kryptorchizmus, monorchizmus, albinizmus, chybné farby a zistená dysplázia bedrového kĺbu a lakťového kĺbu ťažkého stupňa.

Tento cieľ bude plniť cieľavedomým zlepšovaním chovateľskej základne prosterdníctvom bonitácii, kontrol vrhov a sledovaním zdravia chovných párov a odchovov využívajúc najnovšie poznatky vedy vďaka spolupráci s SPU Nitra a A-Z DATA SOLUTIONS (laboratorium genetiky).

Bude svojich členov a majiteľov Slovenského hajčiarika vzdelávať v oblasti chovu, veterinárnej starostlivosti a zvyšovať ich odborné vedomosti v oblasti kynológie, anatómie, reprodukcie, genetiky.

Za Slovenského hajčiarika zdravého z hľadiska dedičnosti sú považované len tie jedince, ktoré odovzdávajú štandardné črty plemena, plemenný typ a temperament typický pre plemeno bez vykazovania podstatných dedičných chýb, ktoré by mohli ohroziť funkčné zdravie ich potomkov. Výsledky testov DNA na dedičné choroby poslúžia k predchádzaniu množenia chorých jedincov.

Chovateľský program je založený na jedincoch zo salaša s povahovými a exteriérovými vlastnosťami približujúcimi sa k ideálnemu Slovenskému hajčiarikovi opísanému v historických zdrojoch a zachovaných fotografiách.

O ochoreniach populácie nemáme záznamy a neboli vedené preto bude vedená databáza ochorení a chorôb, aby bolo možné ich predchádzaniu a šíreniu v populácii.

Na základe poverenia SKJ a SPZ bude občianske združenie zodpovedné za chov plemena Slovenský hajčiarik na Slovensku. Za evidenciu, riadenie chovu, poradenskú a kontrolnú činnosť zodpovedá združenie Salašnícke psy – Hajčiarik o.z., so sídlom Dózsova 1631/50, 927 05 Šaľa – Veča, IČO: 53682122, registračné číslo: VVS/1-900/90-61360

CELKOVÝ VZHĽAD

- stredne veľký pes, mierne obdĺžnikový rámec tela. Temperament je živý, výraz inteligentný. Na prvý pohľad pôsobí atleticky a pružne. Srst' je dlhšia, mierne vlnitá s bohatou podsadou. Niektoré jedince sa rodia s chvostom, bez chvosta alebo polovičnou dĺžkou chvosta.

POVAHA

- vytrvalý ovčiarsky pes prispôsobený k tvrdej práci pri stáde, výborne ovládateľný, priateľský k ľuďom a zvieratám, mimoriadne inteligentný a aktívny. Voči svojmu pánovi je veľmi lojálny, k cudzím môže byť značne odmeraný. Agresivita alebo ustráchanosť je nežiadúca.

ZDRAVIE

- z historických prameňov a ani z odchovov na salašoch nemáme prehľad o zdraví a genetických ochoreniach. Z uvedeného dôvodu je prioritou sledovanie zdravia u odchovov, tak aby bola zachovaná využiteľnosť, minimalizovanie defektov a funkčnosť pri pracovnom zaťažení. V chovateľskom programe budú využívané pre lepšie sledovanie genetické testy na genetické defekty.

HLAVA

Hlava je pomerne krátka, s nepatrným sklonom čela. Celá hlava je porastená mierne dlhou srst'ou ktorá mierne zakrýva oči.

Okolo očí je srst' krátka. Stop je viditeľný, ale nie príliš výrazný

Lebka: Podlhovastá, nie príliš široká. Chrbát nosa rovný. Papuľa nesmie byť špicatá. Nos je krátky tupo zakončený. Ťufák u čiernych psov a čiernych so znakmi musí byť pigmentácia čierna, u plavých psov je čierna ideálna, prípustné je i premenlivé sfarbenie.

Pysky: dobre priliehajú, suché. U tmavo sfarbených psov sú tmavé. Nežiadúca je depigmentácia. Líca sú svalnaté.

Chrup a zhryz: sú silné a symetrické. Dobre vyvinuté zuby, najmä špičiaky, ktoré nesmú chýbať. Nožnicový alebo kliešťový zhryz so 42 zubami zodpovedajúcimi zubnému vzorcu. Zuby sú pravidelne usporiadané. Toleruje sa absencia P1 a M3. Podkus aj predkus je neprípustný.

Oko: okrúhle, stredne vypuklé, farba tmavá (dúhovka by mala mať farbu najtmavšej časti srsti), povolené je hnedé, svetlo hnedé, orieškovo hnedé u psov so svetlou farbou srsti. Svetlo šedá a modrá farba je nepovolená. Viečko priliehavé, nesmie byť bez pigmentácie. Pohľad psa je inteligentný, priateľský.

Uši: dodávajú hlave typický vzhľad. Sú pomernej veľkosti k hlave, trojuholníkovite tvoriace tvar V, uši umiestnené motýľovo sú malou chybou. Srst' na ušiach je dlhá, splýva s hlavou a zakrýva ucho.

Krk: je harmonický, pevný nie príliš dlhý splývajúci s kohútikom a dobre nadväzujúci na ramená.

TRUP

- svalstvo dobre vyvinuté, kostra silná, no nie ťažká.

Hrudník: dostatočne široký a otvorený siaha po úroveň lakt'a, ale nesmie ho presahovať ani byť nad lakť

Horná línia: rovná

Chrbát: rovný a krátky

Kohútik: výrazný

Kríže: krátke, mierne sklonené, o niečo nižšie ako kohútik. Vyradujúce sú vyššie kríže (prestavanosť), okrem jedincov do 15 mes. veku (nedokončený rast)

Panva: silná, pomerne široká

Brucho: plné a stredne vtiahnuté, vyradujúce je brucho vtiahnuté – chrtie (zajačie) a vpadnuté brucho, boky sú krátke – nevýrazné. Boky dlhé a prepadnuté sú vyradujúce.

Chvost:

Plná dĺžka chvosta: chvost je nasadený v línii stavcov ku špičke zužujúci sa tvoriaci háčik.

Dĺžka, keď je natiahnutý dotýka sa päty. V afekte zdvihnutý nad úroveň chrbta, šabl'ovito zahnutý.

Neprípustný je stočený chvost, chvost nesený nad úrovňou chrbta alebo tvoriaci sviečku.

Polovičná dĺžka chvosta: dĺžka do $\frac{3}{4}$ plného chvosta.

Bez chvosta: chvost tvoria 2-3 stavce chvostové alebo žiadne.

Kupirácia chvosta je neprípustná,

KONČATINY

predné končatiny: pevné, ale nie ťažkej kosti, pri pohľade zo všetkých strán vzpriamené, spredu paralelné.

Plece stredne šikmé, svalnaté. Hruď zaoblená, mierne vyčnievajúca hrudná kosť. Pomerne vysoko položené lakťe, ktoré smerujú rovno dozadu, priliehajú k najhlbšej časti hrudného koša. Lakťe nie sú voľné. Noha je bohato osrstená.

Labka uzavretá mačacia, prsty uzavreté. Zajačia labka s otvorenými a dlhými prstami je nežiadúca.

Zadné končatiny: silné a dobre zauhlené. Pri pohľade zozadu sú paralelné. Stehno svalnaté, primerane dlhé.

Kravský a sudovitý postoj je chybou. Koleno je dobre zauhlené a paralelne s osou tela, predkolenia sú dlhé, suché.

Päťové kĺby sú suché, ostro vykreslené. Podpätie je krátke, strmé.

Labka uzavretá mačacia, prsty uzavreté. Zajačia labka s otvorenými a dlhými prstami je nežiadúca. Vlčie pazúriky sú prípustné.

POHYB

- dynamický a harmonický. Klus je ľahký a harmonický, pes kladie zadné labky do stopy po predných.

KOŽA

- je napnutá, suchá, bez vrások. Koža okolo viečok a pyskov je svetlohnedá po tmavohnedú súvisí s farbou srsti. Pigment na vankúšikoch a prstoch je tmavý, okrem svetlých farieb osrstenia psa. Depigmentácia nosa, okrajov viečok je vážnou chybou.

OSRSTENIE

- srst' má vlnitú štruktúru, na povrchu polohrubé pesíky so zreteľnou podsadou. Srst' nie je stočená, tak aby tvorila strapce.

Kučeravá srst' je po celom tele mierna je aj na hlave. Na hlave tvorí hustú bradu a fúzy, trochu zakrýva

oči. Okolo očí je krátka. Srst' je hustá, funkčná s dobrou termoizolačnou schopnosťou, bez sklonu k výraznému plstnatienu. Na pohľad pôsobí drsne, no na dotyk je jemná. Na ušiach srst' prestupuje cez okraje po celej dĺžke

Na rozdiel od všeobecného presvedčenia si srst' nevyžaduje žiadnu špeciálnu starostlivosť. Srst' by sa nemala strihať,

s výnimkou výnimočných prípadov. Srst' sa na výstavy a klubové akcie neupravuje strihaním. Ostrihaná a vyčesaná srst' je vylučujúca zo súťaže.

FARBA:

- sivá v rôznych odtieňoch (vo všeobecnosti je farba pri narodení čierna a neskôr zosivie), čierna, plavá, krémová, biela, čierna s pálením. Malé biele znaky sa tolerujú na hrudi, kde nesmú presiahnuť kľúčnu kosť (tvoriť náprsenku) a na prstoch do výšky po záprstný klb .

Nežiadúca farba: červená, bledo hnedá, merle, flaky biele po tele, trojfarebná, škvrnito sivá

VEĽKOSŤ A HMOTNOSŤ

psy: 42-45 cm (9 – 15 kg)

sučky: 39 – 42 (7 – 13 kg)

Tolerancia 2 cm hore alebo dole je prípustná

CHYBY A VADY

- každá odchýlka od vyššie uvedeného sa má pokladať za chybu, ktorej hodnotenie je v presnom pomere k stupňu odchýlky. Vady sú uvedené v jednotlivých bodoch štandardu.

Vylučujúce chyby: Vylúčené má byť každé zviera vykazujúce fyzické abnormality alebo abnormality v správaní.

N.B.: Psy musia mať dva zjavne normálne vyvinuté semenníky úplne zostúpené v miešku.

Do chovu nesmie byť zaradený jedinec, na ktorom bol vykonaný zákrok v rozpore s platnou legislatívou (najmä zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov) a ktorý trvalo mení exteriér jedinca, alebo na odstránenie, či zakrytie akejkoľvek anatomickej, alebo exteriérovej chyby, ktorá je podľa štandardu dôvodom k vylúčeniu z chovu.